

ПОСТАНОВЛЕНИЕ

05.03.2016

г.Мензелинск

КАРАР

№

183

**Минзэлә муниципаль районында 2016-2020 елларга
"Сәләтле балалар" комплекслы – максатчан
программа раслау турында**

Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты 2008 елның 20 июнендәге №412 Указы белән "Озак вакытлы максатчан программаларны эшләү һәм тормышка ашыру тәртибен раслау турында" һәм Татарстан Республикасы Министрлар Кабинеты 2006 елның 17 апрелендәге №174 "Ведомство максатчан программалары турында" карары нигезендә

КАРАР ЧЫГАРАМ:

1. 2016-2020 елларга Минзэлә муниципаль районында "Сәләтле балалар" максатчан комплекслы программаны расларга.
2. Элеге карарның үтәлешен Минзэлә муниципаль районы Башкарма комитетының "Мәгариф бүлеге" МКУ житәкчесе Габдуллин Н. С. кайөкләргә.

Минзэлә муниципаль районы
Башкарма комитет

И.Т.Шагалиев

Минзәлә муниципаль районы Башкарма комитетының "Мәгариф бүлеге"
муниципаль дәүләт учреждениесе

**2016-2020 елларга Минзәлә
муниципаль районында
"Сәләтле балалар" максатчан
комплекслы программасы**

Минзәлә, 2016 ел

2016-2020 елларга Минзэлә муниципаль районында "Сәләтле балалар" максатчан комплекслы программа паспорты

Подпрограмма исеме	2016-2020 елларга Минзэлә муниципаль районында "Сәләтле балалар" комплекслы максатчан программа.
Подпрограмманы үстерү өчен нигезләр	<ul style="list-style-type: none"> - 1989 Берләшкән Милләтләр Оешмасының Бала хокуклары концепциясе; - 2016-2020 елларга мәгарифне үстерү өчен Федераль максатчан программа; - Россия Федерациясе Хөкүмәтенең 04.09.2014 Указы No. 26 1726-г "2020 елга кадәр чор өчен балаларга өстәмә белем бирү раслау һәм концепциясе турында"; - 2012 елның 29 декабрдәге 3 273-FZ Федераль Закон (2016 елның 30 декабрдә үзгәрешләр кертелгән) "Россия Федерациясендә мәгариф турында"; - 2012-2017 балалар өчен милли стратегия (расланган Россия Федерациясе Президентының 2012 елның 1 июндәге Указы. N 761)
Подпрограмма заказчысы	Минзелинский муниципаль район башкарма комитеты
Төп уйлап табучылар	Татарстан Республикасының Минзэлә муниципаль район башкарма комитетының "Мәгариф бүлеге" МКУ
Подпрограмма башкаручылары	Татарстан Республикасының Минзэлә муниципаль район башкарма комитетының "Мәгариф бүлеге" МКУ
Подпрограмма максаты	Ачыклау, ярдәм итү системасын булдыру. сәләтле балаларны һәм яшьләрне укыту һәм үстерү, үз-үзенә аңлау, сәләтле балаларның сәләтләренә булышу һәм үстерү мотивын формалаштыру шартлары, төбәкнең интеллектуаль, ижади, мәдәни потенциалының нигезе буларак профессиональ үзбилгеләнү.
Подпрограмма биремнәре	<ul style="list-style-type: none"> - сәләтле һәм сәләтле һәм сәләтле студентларны ачыклау һәм сайлау, шәхеснең ижади потенциалын үстерү өчен шартлар тудыру; - мөмкинлекне, төрлелекне һәм камилләштерүне тәмин итү күрсәтелгән мәгариф хезмәтләренең сыйфаты индивидуаль мәнфәгатьләр һәм үтенечләр буенча студентлар, социаль-икътисади ихтыяжлар һәм шәһәрнең һәм төбәкнең мәдәни үсеше; - сәләтле балаларны табу һәм озату системасын камилләштерү, аларның махсус ярдәме; - һәр укучының мөмкинлекләрен тормышка ашыру өчен үсеш мөхитен булдыру: - Минзэлә муниципаль район сәләтле балаларының мәгълүмат банкы булдыру. Талантлы сәләтле балаларның муниципаль, региональ, бөтен Россия Олимпиадасында, фәнни конференцияләрдә, ижади күргәзмәләрдә, төрле конкурсларда катнашу мөмкинлекләрен киңәйтү;

	<ul style="list-style-type: none"> - сэләтле балалар белән эшләү өчен кадрлар әзерләү һәм алдынгы әзерләү; - район мәктәпләренең 7-10 класслы сэләтле урта сыйныф укучылары өчен "Кече мәктәп укучылары академиясе" булдыру; - сэләтле балалар белән эшне оештыруда тармакара хезмәттәшлек системасын саклау.
Подпрограмманы тормышка ашыру өчен вакыт срогы	2016-2020
Көтелгән ахыргы нәтижәләр	<p>Субпрограмманы тормышка ашыру нәтижәсендә түбәндәге нәтижәләргә ирешү көтелә:</p> <ul style="list-style-type: none"> - сэләтле балалар санын арттыру интеллектуаль яки башка сэләтләрән күрсәтү; - профессиональ компетенция дәрәжәсен күтәрү сэләтле балалар белән эшләүче укытучылар; - инновацион белем бирү технологияләренә ия укытучылар санын арттыру; - муниципаль, региональ, бөтен Россия Олимпиадасында, шин конференцияләрендә, ижади күргәзмәләрдә, төрле конкурсларда катнашучылар санын арттыру; - муниципаль, региональ, бөтен Россия Олимпиадасында, интеллектуаль ярышларда һәм ижади конкурсларда жинүчеләр һәм призерлар санын арттыру; - студентларның ижади сэләтләрән ачу өчен чаралар спектрын киңәйтү; - шәхеснең формалашуын һәм үсешен тәмин итүче уңайлы шартлар комплексын булдыру.
Подпрограмманы финанслау күләмнәре һәм чыганақлары	Субпрограмманы тормышка ашыру өчен федераль, республика, жирле бюджетлар, шулай ук бүтән финанслау чыганақлары бүлеп биреләчәк.
Программа эшчәнлегә исемлегә	<ul style="list-style-type: none"> - интеллектуаль сэләтле чаралар үткәрү, сэләтле балалар; - материал-техник базаны үстерү; - сэләтле балаларга ярдәм; - авыр булган сэләтле балаларга ярдәм тормыш хәле, ятимнәр һәм балалар ата-ана кайгыртуыннан башка.
Подпрограмманы тормышка ашыру белән идарә итү	Татарстан Республикасының Минәлә муниципаль район башкарма комитетының "Мәгариф бүлегә" МКУ

1. Белем бирү оешмалары эшен координацияләү һәм активлаштыру сәләтле балалар.
2. Балаларны диагностик тикшерүнең киң таралуы сәләтле балаларны ачыклау, аларның ижади потенциалын билгеләү, һәрбер мәгариф оешмасында кызыксыну һәм сәләтләр яшь адымнары.
3. Сәләтле балалар турында мәгълүмат банкы туплау, аларны фаразлау үсеш.
4. Инновацион мәгариф челтәрен тәртипкә китерү һәм ныгыту эффективлыгын арттыру оешмалары.
5. Бу өлкәдә дифференциаль уқыту нигезендә сәләтле балаларның сәләтләрен һәм ижади потенциалын максималь үстерү техник, табигый, гуманитар, сәнгатьле ижат; традицион камилләштерү һәм тормышка ашыру яңа педагогик системаларның уқыту процессы, технологияләр, техникасы. Дифференциацияләү өчен кирәкле шартлар тудыру барлык сәләтле балаларны уқыту.
6. Чаралар жыелмасын билгеләү. ярдәм күрсәтү һәм сәләтле балалар һәм белгечләренң актив эшен стимуллаштыру, алар белән эшләү, аерым программаларны эшләү һәм тормышка ашыру сәләтле балалар өчен уқытучылар.
7. Мәктәпкәчә белем бирү оешмаларының, башлангыч һәм урта мәктәпләренң, өстәмә белем бирү учреждениеләренң өзлексезлеге.

Актуальләштерү

Жәмгыятебездәге глобаль социаль-икътисади үзгәрешләр ижади, актив, гади булмаган кешеләргә кирәк булган бурычларны чишә һәм вәзгыятьне критик анализлау нигезендә яна перспективалы бурычлар формалаштыра ала.

Хәзерге вакытта жәмгыять үсешендә төп фактор булып тора кешенң интеллектуаль һәм ижади ресурслары. Сәләтле кешеләр турында кайгыртубүгенге көндә балалар фән, мәдәният, жәмгыять үсеше турында борчыла

киләчәктә Россия һәм һәр төбәк тормышы.

Бүгенге галимнәр бертавыштан, һәр кешедә омтылыш формасында сакланган бик күп мөмкинлекләр мәктәп гадәттә сәләтләренә ачыклау һәм үстерү проблемасына очрый студент. Бу биремнң мөһимлеге аны чишү өчен комплекслы караш таләп итә, сәләтле балалар белән эшнң аерылгысыз системасын булдыру. Эш сәләтле балалар белән махсус оештыру, педагогик шартлар таләп ителәргә тиеш.

Сәләтле балаларның оптималь үсеше өчен шартлар тудыру, аларның сәләтләре хәзерге вакытта күренми торган, шулай ук житди өмет булган сәләтле балалар.

сәләтләр өчен үстерүдә алга таба сыйфатлы сикерү өчен, мәгариф системасының төп юнәлешләренен берсе.

Проблеманы нигезләү. Аның башлангыч торышына анализ.

Социаль үсешнең хәзерге тенденцияләре мәгариф өчен яна кыенлыктар тудыра, чөнки компьютерлаштыру түгел, берничә телне камил белү түгел, ә махсус ирекле, интеллектуаль һәм ижади фикерләү ысулы һәркемнең социаль уңышының ачкычы булачак, шуңа күрә ачкыч. милләтнең чәчәк атуы.

Бу очракта интеллект иң мөһим өстенлеккә әйләнә, һәм кешелек цивилизациясенен иң мөһим резервы интеллектуаль сәләтләр. Шуңа күрә сәләтле балалар теләсә нинди жәмгыятьне милли хәзинә итеп карарга кирәк махсус социаль хокукларга өметләнү.

Белгечләр сәләтле олылар саны сәләтле балалар саныннан кимрәк зурлыктагы заказлар. өчен эхлакый чыгымнар бу югалган кызыксынуларны профессиональ булмаган балалар күтәрә педагогик һәм психологик ярдәм "югалган" булып үсә олылар, һәм буыннан-буын материал чыгымнарны үз өстенә ала дүүләт. Сәләтле балалар махсус үзәк булырга тиеш иң зур өметләрдән бирле педагогик һәм социаль программалар яшәү шартларын яхшырту һәм милләтнең чәчәк атуы төгәл бәйләнгән сәләтле яшьләр.

Сәләтле балаларны ачыклау, үстерү һәм укыту актуаль район мәгарифе. Элегрәк сәләтләр үсеше башлана, оптималь үсеш өчен күбрәк мөмкинлекләр.

"Сәләтле балалар" подпрограммасы (алга таба - субпрограмма) үсеш стратегиясен билгеләүче төп документ булырга тиеш. сәләтле балаларны эзләү, укыту һәм укыту Минзәлә муниципаль округы.

Ләкин практика шуны күрсәтә: проблемалар бар һәм тормышка ашмаган Оешмадагы мөмкинлекләр сәләтле балалар белән эшләде түбәндәге каршылыктарда күрсәтелә:

- норматив һәм мәгариф булдыру ихтыяжы арасында сәләтле балалар белән эшне оештыру өчен материал нигез һәм аның өчен яңа һәм конкрет идарә программасы булмау тормышка ашыру;
- бүгенге көндә мәгарифкә куелган югары таләпләр арасында сәләтле балаларны үстерү, һәм бу социаль гарантияләр өлкәсендә аларга бирелгән белем;
- сәләтле бала үсеше өчен зур мөмкинлекләр белән культураның гомуми дәрәжәсе арасындагы туры килмәү арасында;
- сәләтле балаларның үзенчәлеге һәм проблемалы үсеше арасында һәм укытучыларның һәм ата-аналарның психологик һәм педагогик белемнәре булмау.

2010 ел өчен Татарстан Республикасының Мә гарифне үстерү стратегиясендә

-Татарстан Республикасында мәгариф системасы булуы белән характерлана проблемалар һәм каршылыклар. Аларның берсе - система булмау сәләтле балалар һәм яшьләр белән максатчан эш. Бүген бу сәләтле балаларны нульгә ачыклау өчен чаралар киметелә төрле дәрәжәдәге олимпиада һәм ярышлар үткәрү юнәлеш. Ләкин, сәләтле һәм сәләтле балалар белән эшлэгәндә һәм яшьләр аларны озату системасы юк диярлек югары белем һәм икътисад дәрәжәсендә якорь. Эффектив функциональ система булдырырга һәм тәэмин итәргә кирәк максатчан һәм өзлексез идентификация, сайлау, хезмәт күрсәтү һәм сәләтле балаларны балалар бакчасыннан университетка кадәр саклап калу, үзәкләр булдыру сәләтле балалар, учреждениеләрнең эффективлыгын күтәрү бу өлкәдә алга таба белем.

Агымдагы каршылыкларны чишү комплекслы мөмкин һәм проблемага системалы караш.

Шулай итеп, һәркемнең игътибарын җәлеп итү кирәклегә мәгариф оешмалары, студентларның ата-аналары һәм җәмәгать сәләтлелек проблемасы, өстәмә ресурслар һәм мөмкинлекләр эзләү Минзелинский эшчәнлегендә бу мөһим өлкәне оптимальләштерү муниципаль район.

Минзелинский муниципаль районында ,. мәгариф оешмаларының материал-техник базасы (шул исәптән өстәмә белем бирү оешмалары) сәләтле кешеләр белән эшләү балалар. Район мәктәпләре өстәмә компьютер алды һәм мультимедиа жиһазлары. Барлык мәктәпләр дә Интернетка тоташтырылган. АТ

гомуми белем бирү оешмаларына предмет сыйныф бүлмәләре китерелде укыту һәм визуаль предмет жиһазлары.

Мәгариф оешмалары спорт жиһазлары белән жиһазландырылган һәм инвентаризация. Минзелинский муниципаль округы студентлары спорт корылмалары хезмәтләрен куллану мөмкинлегә шәһәр: иббилей спорт комплексы (зур һәм кечкенә бассейннар, боулинг, спорт залы), "Үчпность" спорт комплексы (боз сарае, теннис корт, бильярд, өстәл теннисы). Авыр студентлар катнаша шәһәрнең спорт корылмалары, поезд, стандартларны узу, катнашу ярышлар.

Сәләтле балалар белән эшнең иң мөһим юнәлешләренең берсе Олимпиада оештыру һәм үткәрү.

"Сәләтле балалар" комплекслы максатчан программа нигезендә. Татарстан Республикасының Минзелинский муниципаль районында, 2011 елда расланган, мәктәп балалары өчен Бөтенроссия Олимпиадасының муниципаль, региональ, соңгы этапларын мониторинглау үткәрелә;

- класстан тыш чаралар исемлегә һәм саны оптимальләштерелә интеллектуаль сәләтле һәм ижади студентлар.
- югары дәрәжәдәге балалар белән эшләүдә катнаша

югары квалификацияле белгечләр - балалар белән эшләү тәҗрибәсе булган иң югары категория укытучылары;

- сәләтле балалар үсеше өчен оптималь шартлар тудыруның төп юнәлешләре билгеләнде (укыту процессын оештыру);

- уку йортларында махсус класслар ачылды.

Фәнни һәм практик конференция үткәру традицион булып китте "Иҗат чикләре". Бу чара студентларның эшен берләштерә, билгеле бер фән өлкәсендә белемнәрен күтәргә омтыла, сәнгать, технология һәм житештерү, фәнни осталык һәм сәләтләргә ия булу һәм

тикшеренү эшчәнлегә һәм педагоглар һәм башкалар житекчелегендә белгечләр.

Кадрлар үсеше, дәрәҗәне күтәру өчен биремнәр укытучыларның профессиональ белемнәрен үткәру ярдәмендә чишәләр укыту семинарлары, алдынгы укыту курслары, фәнни һәм практик конференцияләр. Өчен мөһим мотивация компоненты сәләтле балаларны үстерү - аларның уңышларын бәяләү һәм тану.

Сәләтле балалар үсеше өчен мөһим мотивация компоненты аларның уңышларын бәяләү һәм тану.

Ижади сәләтле доменны әхлакый яктан стимуллаштыру өчен, Минзәлә уку йортларында студентлар якты ижади индивидуальлекне ачып, муниципаль район, формалаштыруда һәм ижади үсештә булышу, шулай ук Минзәлә муниципаль районы башлыгы Салахов А.Ф. сәләтле балаларга матди ярдәм күрсәтү Татарстан Республикасының дәртләндерү формалары Раштуа чыршы башлары кебек студентларны хөрмәт итә - искиткеч әкият комик персонажлар, елмаю һәм алкышлар белән спектакль, Традицион истәлекле вакыйгага әйләнгән Яңа ел бүләкләре һәм узган елны шатлыклы тәмамлау. Шулай ук инициатива белән Минзәлә муниципаль районы башлыгы Салахов А.Ф. өстәмә стимуллар һәм стимуллар бирү турында карар кабул ителде искиткеч студентлар - килү өчен бүләк сертификатлары бирү "иббилей" яшьләр спорт мәктәбе һәм боз сарае кебек спорт корылмалары "Яшьлек".

Иҗат белән бәйле проблемаларны чишү өчен иң мөһим корал сәләтле балаларны ачыклауны һәм үстерүне тәэмин итүче шартлар, потенциалын тормышка ашыру озак вакытлы Хөкүмәт программасы.

"Сәләтле балалар" суб-программасы заманча мәгариф системасының үзенчәлекләрен исәпкә алып эшләнә һәм сәләтле балалар белән эшләү өчен нигез булачак. Ул һәр баланың шәхесенә интеллектуаль һәм ижади потенциалын эффектив ачыклауга һәм үстерүгә һәм аеруча сәләтле балаларга ярдәмгә юнәлтелгән.

Фундаменталь нигездә "Сәләтле балалар" бу программа федераль һәм республика кагыйдәләре һәм программалары бу өлкәдә милли мәгариф белән тулысынча туры килә

"Безнең яна мәктәп" инициативасы, Россия Федерация президенты Д.А. Медведев тарафыннан расланган

4 февраль, 2010 ел.

Субпрограмма төп нигезләмәләрне тормышка ашыруга юнәлтелгән мәгарифтә студентларга нигезләнгән караш һәм тәрбия, баланың шөхесен нуль дип санап, һәм темасы өчен шартлар тудыру өчен, укыту процессы нәтижеләре баланың сәламәт булуын үз-үзен аңлау мотивын формалаштыру, аралашучан кеше.

Авторлар куллануга зур игътибар бирәләр сәләтле информатик һәм телекоммуникация технологияләре балалары, студентларның мотивациясен арттыру өчен эффектив корал ижади һәм тикшеренү проблемаларын чишү.

Материалның эчтәлегенә катлаулы психологик һәм педагогик күренешләрне исәпкә алу традицион логикасы нигезендә төзелгән. Беренче төп проблема - районның мәгариф майданында үсеш алган хәл. Концептуаль нигезләр балаларның сәләтне нәрсә, кем сәләтле дип саналырга, сәләтле балалар белән эшлэгәндә нинди методик принципларга таянырга кирәк дигән сорауларга гомуми җавап бирә. Бу балаларның сәләтне ачыклау өчен гомуми схема булдырырга мөмкинлек бирәчәк, психологик һәм педагогик проблемаларны практик чишү өчен методик кораллар. Бу, беренче чиратта, белемнең максатлары һәм эчтәлегенә, оештыру формалары, укыту эшчәнлегенә методлары һәм чаралары.

Подпрограмма концепциясе.

Сәләтле балаларны ачыклау башлангыч сыйныфларда күзәтү, психологик үзгәрешләрне өйрәнү, сөйләм нигезендә башлангыч тигең, хәтер, логик уйлау. Сәләтле һәм сәләтле балалар белән эшләү аларны эзләү, ачыклау һәм үстерү иң мөһим аспектларның берсе булырга тиеш.

Минзелинский муниципаль берәмлегенң мәгариф оешмалары эшчәнлегенә район.

Сәләтле балалар:

- күпчелек интеллектуалларга караганда югарырак сәләт, өйрәнүгә кабул итүчәнлек, ижат һәм күренешләр;
- доминант актив, туенмаган танып белүгә ия ихтыяж;
- белем алу, психик хезмәт шатлыгын кичерү.

Гадәттәгечә, сәләтле балаларның түбәндәге категорияләрен аерып була:

1. Гадәттән тыш югары интеллектуаль балалар сәләтләре.
2. Махсус психик сәләт билгеләре булган балалар билгеле бер фән өлкәсә һәм конкрет академик сәләтләр.

3. Ижади (сәнгатьле) сәләтле балалар.
4. Лидерлык (әйдәп баручы) сәләтле балалар.
5. Берәр сәбәп аркасында академик уңышка ирешмәгән студентлар ләкин якты танып белү эшчәнлегенә, оригинальлеккә ия булу уйлау һәм психик макияж.

Сәләтле балаларның оптималь үсеш өчен шартлар тудыру, сәләтләре әле булмаган балаларны да кертәп күрсәтелде, шулай ук сәләтле балалар, аларга карата жиде үсешендә алга таба сыйфатлы сикерүгә житди өмет сәләтләр, ижтимагый оешма эшенең төп юнәлешләренең берсе. Бу категория студентлар белән эшләгәндә, уку йорты тиеш белән житәкчелек итә:

- мәгарифне индивидуальләштерү принцибы;
- өстәмә студентлар сайлау иреге принцибы мәгариф ярдәме хезмәтләре, остазлык;
- тәкъдим ителгән мөмкинлекләренәң максималь төрлелеге принцибы;
- кимү белән класстан тыш чараларның ролен арттыру принцибы билгеле бер мәгънәдә һәм билгеле дәрәжәдә белем таләпләре;
- дисциплинарара мөнәсәбәтләр проблемасына аерым игътибар принцибы студентлар белән индивидуаль эш;
- студентларның уртак эше өчен шартлар тудыру принцибы укытучыларның минималь катнашуы.

Сәләтле балаларны танып белү формалары.

- күзәтү;
- ата-аналар белән аралашу;
- психолог эше: тест, сорау, сөйләшү;
- олимпиадалар, фестивальләр, конкурслар, ярышлар, фәнни һәм практик конференцияләр.

Укыту процессына методик ярдәм (сәләтле балалар белән эш)

- мәгариф планнары;
- дәреслекләр, методик әдәбият;
- дидактик, таратулар;
- күрсәтмә әсбаплар;
- предмет компакт-дисклары;
- компьютер укыту уеннары, программалар.

Сәләтле студентлар белән эш формалары:

- сәләтле студентлар белән төркем дәресләре;
- сайлап алу;
- сайлап алу курслары;
- тема түгәрәкләре;
- түгәрәкләр, ләкин кызыксынулар;
- конкурслар;

- сайлап алу курслары;
- олимпиадаларда, фәнни-практик конференцияләрдә, ярышларда катнашу, жылышылар һ.б.;
- индивидуаль планнар буенча эш;
- профиль классларында һөнәрләр:
- махсус сменада дәресләр;
- интеллектуаль марафон:
- халыкара алмашу.

Программаның эффективлыгы түбәндәгеләр белән бәяләнгән күрсәткечләр:

- балаларның педагогикасы буенча квалификацияләрен күтәргән укытучылар проценты;
- Минзәлә уку йортлары саны сәләтле балалар белән эшләүче муниципаль район;
- индивидуаль нигездә өйрәнгән сәләтле идеялар саны шәһәрнең уку йортларында укыту планнары;
- интеллектуаль катнашучы студентлар проценты муниципаль, региональ, зональ, федераль конкурслар 8-11 сыйныфларда укучыларның гомуми саны дәрәжәсе мэгариф оешмалары
- олимпиада, ярышлар, ярышларда жиңүчеләр һәм призлы урыннар төрле дәрәжәләр;
- катнашунунң иң югары рейтингы проценты (I, II урыннар. Гран-при һәм һ.б.) региональ, зональ һәм федераль олимпиадаларда уку, ярышлар һәм ижади ярышлар:
- булган гомуми белем бирү оешмалары саны медиа китапханәләр;
- мэгариф оешмалары китапханәләре белән тәмин итү проценты заманча белешмәлек, популяр фәнни әдәбият, энциклопедияләр, электрон белем бирү продуктлары;
- максатчан ярдәм алган сәләтле балалар саны.

Подпрограмманың төп максатлары

"Сәләтле балалар" комплекслы максатчан программаның максаты Минзәлә муниципаль районы - 2016-2020 елларга сәләтле балаларны һәм яшьләрне ачыклау, аларга булышу, укыту һәм үстерү системасы булдыру; сәләтле балалар, профессиональ сәләтләргә үз-үзгәңне аңлау, булышу һәм үстерү мотивын формалаштыру өчен шартлар интеллектуаль, ижади, мәдәни нигез буларак үзбилгеләнү регионның потенциалы.

Бу программаның максатлары :

- сәләтле һәм сәләтле һәм сәләтле студентларны ачыклау һәм сайлау, шәхеснең ижади потенциалын үстерү өчен шартлар тудыру;
- мөмкинлекне, төрлелекне тәмин итү һәм күрсәтелгән мэгариф

хезмәтләренен сыйфатын күтәрү студентларның шәхси кызыксынулары һәм үтенечләре, ихтыяжлары буенча шәһәрнең һәм төбәкнең социаль-иқтисади һәм мәдәни үсеше.

- сәләтле балаларны табу һәм озату системасын камилләштерү, аларның махсус ярдәме;
- һәр укучының мөмкинлекләрен тормышка ашыру өчен үсеш мөхитен булдыру;
- Минзәлә сәләтле балаларының мәғлүмат банкы булдыру муниципаль район. Катнашу мөмкинлекләрен киңәйтү муниципаль, региональ сәләтле һәм сәләтле балалар, Бөтен Россия Олимпиадалары, фәнни конференцияләр, ижади күргәзмәләр, төрле ярышлар;
- сәләтле балалар белән эшләргә кадрлар әзерләү һәм алдынгы әзерләү;
- Сәләтле кешеләр өчен "Кечкенә мәктәп укучылары академиясе" булдыру район мәктәпләренен 7-10 сыйныф укучылары;
- сәләтле балалар белән эшне оештыру буенча тармакара үзара бәйләнеш системасын саклау.

Бу программаны тормышка ашыру вақыты: 2016-2020.

Субпрограмманы тормышка ашыруның **көтелгән нәтижәләре** :

Субпрограмманы тормышка ашыру нәтижәсендә ул ирешер дип көтелә түбәндәге нәтижәләр:

- сәләтле апалар санын арттыру интеллектуаль яки башка сәләтләр;
- сәләтле балалар белән эшлөчеләрнең профессиональ компетенцияләрен күтәрү;
- инновацион хужалар санын арттыру мәгариф технологияләре;
- муниципаль, региональ катнашучылар санын арттыру, Бөтен Россия Олимпиадасы, төгәл конференцияләр, ижади күргәзмәләр, төрле ярышлар;
- муниципаль, региональ, бөтен Россия Олимпиадасында, интеллектуаль ярышларда һәм ижади конкурсларда жиңүчеләр һәм призерлар санын арттыру;
- ижади ачу өчен вакыйгалар спектрын киңәйтү студентларның сәләтләре;
- уңайлы шартлар комплексын булдыру, тәэмин итү шәхес формалаштыру һәм үстерү.

Подпрограмманың эчтәлегә.

1. "Сәләтле балалар" программасын оештыру һәм практик тормышка ашыру өчен методик таләпләр

- 1.1. Дәүләт мәгариф принциптарын Закон нигезендә тормышка ашыру "Мәгариф турында".
- 1.2. Хәзерге норматив базаны тикшерү, нәтижәләр ясау, социаль яклау һәм сәләтле балаларга ярдәм күрсәтү.
- 1.3. Алар арасында кирәкле психологик һәм педагогик эшнә оештыру сәләтле студентларның ата-аналары.
- 1.4. Укытучылар персоналының квалификациясен күтәрү чаралары системасын эшләү, сәләтле балалар белән эшләү.
- 1.5. Сәләтле балалар белән эшләүче укытучыларның ижади берләшмәсе булдыру.
- 1.6. Предмет укытучылары һәм психологның уртак төзәтү һәм методик эше.
- 1.7. Ел саен дәүләткә анализ һәм укытучылар эше нәтижәләре сәләтле студентлар, кирәкле менеджерны алып төзәтүче һәм житәкчелек итүче карарлар.
- 1.8. Эшләгән укытучылар тәҗрибәсен баеп һәм тарату сәләтле балалар.
- 1.9. Сәләтле эш турында педагогик мәгълүмат банкы булдыру балалар.

2. Оештыру эшчәнлегә

- 2.1 Муниципаль методик берләшмәләр жыелышлары, диагностика нәтижәләре буенча очрашулар;
- 2.2 Предмет һәм сәләтле укытучылар арасында шефлык оештыру;
- 2.3 Педагогик эшчеләр белән методик эшнә оештыру, укыту-методик әдәбият белән тәэмин итү;
- 2.4 Гомуми белем бирү оешмаларының эш режимын формалаштыру, тәэмин итү мәктәп укыучылары өчен өстәмә белем системасында катнашу мөмкинлекләре.

2. Эшчән балалар белән эшнә оештыру формалары һәм төрләре индивидуаль белем бирү өлкәләрен яки фәннәрне үзләштерүнең ижади дәрәжәсе.

- 2.1. Мәктәп һәм муниципаль олимпиадаларны оештыру һәм үткәрү. Төбәк, республика һәм бөтен Россия Олимпиадаларында катнашу;
- 2.2. Интеллектуаль уеннар, ярышлар, фәнни һәм практик конференцияләр оештыру һәм үткәрү.

3. Подпрограмманы күзәтү, контрольдә тоту.

- 3.1. Сәләтле студентлар белән эш нәтижәләрен күзәтү;
- 3.2. Ижади дәрәжәдәге студентларга сораштыру үткәрү;
- 3.3. Мәктәп, муниципаль һәм республика конференцияләре, конкурслар, ижади докладлар үткәрү.

**"Сэлэтле балалар" подпрограмманы
тормышка ашыру өчен чаралар планы
2016-2020 елларга.**

№	Эшчәнлек эчтәлеге	Вакыт	Онсаваплы
1.	Методик совет утырышында "Сэлэтле балалар" субпрограммасы проектын тикшерү.	Сентябрь 2016	МКУ "Бүлек мәгариф "
2.	Сэлэтле балалар белән эшләүче педагогик персоналны сайлау һәм урнаштыру.	Октябрь	МКУ "Бүлек мәгариф ", методологлар, директорлар мәктәпләр.
3.	Системалы шартлар тудыру сэлэтле балалар белән проблемалы һәм белем бирү семинарлары, яңадан эзерләү курслары аша укытучыларның осталыгын күтәрү.	гел	МКУ "методиклары" бүлеге мәгариф "
4.	"Сэлэтле балалар форумы" үткәрү	Елына 1 тапкыр	МКУ методологлары "Мәгариф бүлеге"
5.	"Сэлэтле балалар" программасының персонал.	гел	МКУ методологлары "Мәгариф бүлеге"
6.	Мәктәпне оештыру һәм үткәрү, Бөтенрусиянең муниципаль этабы Мәктәп балалары өчен Республика олимпиадасы	ел саен Сентябрь- Декабрь	тәрбияви оешмалар, МКУ методологлары "Мәгариф бүлеге"
7.	Олимпиада оештыру һәм үткәрү кече сыйныф укучылары	ел саен	МКУ методологлары "Мәгариф бүлеге"
8.	Сэлэтле балаларның Олимпиадада катнашу нәтижеләрен массакүләм мәгълүмат чараларында яктырту	гел	РМО лидерлары
9.	Сэлэтле балаларның сәламәтлек торышын күзәтү	гел	СРН табиблары
10.	Табиб, психолог, "Мәгариф бүлеге" МКУ белгечләре катнашында "Күпчелек мәктәптә сэлэтле балалар" класс укытучылары өчен даими семинар оештыру.	Елына 1 тапкыр	МКУ методологлары "Мәгариф бүлеге"
11.	Районның сэлэтле балалары өчен чыршы тоту	ел саен	МКУ "Бүлек мәгариф "
12.	Сэләтлеләрнең еллык жыелышларын үткәрү Минзелинский муниципаль район башлыгы булган балалар	ел саен декабрь	МКУ "Бүлек мәгариф
13.	Региональ фәнни-практик үткәрү "Ижат кырлары" мәктәп фәнни жәмгыятьләре конференциясе.	Апрель	тәрбияви оешмалар, МКУ

			методологлары "Мэгариф бүлөгө"
14.	Сэлэтле, сэлэтле балалар сайлау, сэлэтле балалар базасын туплау.	вакытында Ел	тәрбияви оешмалар, МКУ методологлары "Мэгариф бүлөгө"
15.	Муниципаль Олимпиада жиңүчелэрен ачыклау, студентларны Бөтенроссия Республика Олимпиадасының региональ этабына эзерлөү	Декабрь	МКУ методологлары "Мэгариф бүлөгө"
16.	Муниципаль, региональ, республика, федераль һәм халыкара дәрәжэдәге конкурсларда катнашу.	вакытында Ел	тәрбияви оешмалар, МКУ методологлары "Мэгариф бүлөгө"
17.	Аналитик мэгълүмат туплау һәм эзерлөү: - сэлэтле балалар базасын формалаштыру һәм вакытында тулыландыру; - сэлэтле балалар белән эшлөү планын тормышка ашыру турында еллык отчет: - олимпиадалар һәм ярышлар нәтижэлэрен анализлау; - сэлэтле балалар белән эшнең эффективлыгын күзәтү.	вакытында Ел Апрель	тәрбияви оешмалар, МКУ методологлары "Мэгариф бүлөгө"
18.	Шәхесне өйрөнү программасын эшлөү сэлэтле бала, аерым карточкалар сэлэтле балаларның психологик үсеше	2016-2020	методолог- психолог МКУ "Бүлек мэгариф "
19.	Сэлэтле балаларның индивидуаль үсеше, аларның танып белү сэләтлэре өчен диагностик методлар банкы формалаштыру	2016-2020	методолог- психолог МКУ "Бүлек мэгариф "
20.	Сэлэтле балаларның 9 нчы сыйныф укучыларының профессиональ омтылышларын ачыклау өчен эш оештыру	гел	методолог- психолог МКУ "Бүлек мэгариф "
21.	Укытучыларга булышу өчен психологик һәм педагогик эчтәлек материалларын жыю һәм системалаштыру. сэлэтле балалар белән эшлөү	гел	методолог- психолог МКУ "Бүлек мэгариф "
22.	Сэлэтле балаларны ачыклау өчен диагностик психологик һәм педагогик ысулларны эшлөү һәм сайлау	гел	методолог- психолог МКУ "Бүлек мэгариф "
23.	Сэлэтле балалар белән эшлөүнең диагностик методларын һәм методларын укыту учреждениесенең эш системасына керту	гел	методолог- психолог МКУ "Бүлек мэгариф ",

			мэгариф психологы
24.	Сэлэтле балаларны ачыклау өчен психологик диагностика	гел	мэгариф психологы
25.	Психологик һәм педагогик оештыру талантлы һәм сэлэтле мәктәп укучыларының ата-аналарын тәрбияләү	ел саен	мэгариф психологы
26.	Еашәрбер сэлэтле студент өчен психологик һәм педагогик үзенчәлекләрне әзерләү, индивидуаль укуыту программасын эшләү өчен <ul style="list-style-type: none"> • 1-4, 5-9, 10-11 класс укучыларын ачыклау, диагностик карта ясау. • Программалар һәм планнар эшләү балалар белән индивидуаль эш. • Балалар белән чаралар үткөрү. • Эш формаларын, ысулларын, ысулларын үстерү • Ижат сэлэтле балалар белән эшнөң эффективлыгын күзәтү. 	ел саен	мэгариф учреждениесенен педагог-психологы, предмет укуытучылары, методик-психолог МКУ "Бүлек мэгариф "
27.	Сэлэтле балалар эше нәтижәләре. Сэлэтле балаларның уку елы эше турында доклад ясау. Киләсе елга планлаштыру.	Май	тәрбияви оешмалар, МКУ методологлары "Мэгариф бүлеге"